
Lærebok i infeksjonssykdommer

BOKOVERSIKT

Hovigs & Lystads lærebok foreligger nå i fjerde utgave. Utviklingen i den internasjonale infeksjonsepidemiologiske situasjonen og endringer i lovverk og statlig helseforvaltning på smittevernområdet nødvendiggjorde ifølge forfatterne en relativt omfattende oppdatering siden tredje utgave utkom i 1994. Viktigste målgruppe er fortsatt sykepleierstudenter og sykepleiere, men boken er også ment å være en innføring i fagområdet for medisinstudenter og leger.

Boken har to hoveddeler: infeksjonssykdommenes epidemiologi og mikrobiologi og tiltak mot infeksjonssykdommer. I første hoveddel omtales infeksjonsepidemiologi og smittestoffer generelt, deretter omtales sykdomsfremkallende mikrober, vertsorganismens infeksjonsforsvar og antibiotikabehandling. Denne delen avsluttes med kapitler om diagnostikk, kartlegging og forekomst av de viktigste infeksjonssykdommene i Norge.

I bokens annen del om praktisk smittevern gjennomgås lovverket og generelle smittevernprinsipper, tiltak mot smittekilder og smitemåter, immunisering, tiltak mot viktige infeksjonssykdommer og forholdsregler ved utenlandsreiser. Denne delen avsluttes med omtale av smittevern i sykehus, sykehjem/hjemmesykepleie og forebygging av infeksjoner hos sykehuspersonell.

Bokens forfattere har lang og bred erfaring innen feltet, og faglig sett er dette en trygg bok å sette på studenters pensumlister. Den er tema- og omfangsmessig godt tilpasset sykepleierstudiets nye rammeplan fra 2000 der mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene er et eget delemne.

Layout og pedagogiske tilrettelegging av stoffet i boken gjør meg imidlertid betenkt i forhold til om dette er en god lærebok for unge studenter. Det er vanskelig utfra bokens utforming å få øye på den utfordrende, fargerike og dramatiske virkelighet som møtet mellom menneske og mikrober utgjør. Her er ingen fargebilder, teksten er tett og monotont satt opp og gjør det vanskelig å finne hovedpoengene. Strektegningene er gode, men gjør de at studenter opplever mikroorganismer som virkelige og levende? Boken er ikke utstyrt med læringsmål, oppsummeringer, arbeidsoppgaver, studiespørsmål eller innslag av aktualitet (f.eks. fra media), og det er svært få internettreferanser. Det er også få henvisninger på tvers av kapitlene som kunne vist studentene helhet og sammenheng mellom de ulike kapitlene. Det kan synes som den

pedagogiske tilretteleggingen ikke har vært gjenstand for tilsvarende oppdatering som det faglige innholdet. Sykepleierstudenter har stadig færre undervisningstimer og lite eller ingen tilgang til laboratorieøvelser som kan levendegjøre fagstoffet.

Min konklusjon blir at boken er god for lesere som på forhånd er godt motivert og interessert i faget, og selv om den er faglig solid, har den dessverre pedagogiske svakheter som gjør den mindre egnet som pensumbok i sykepleieres grunnutdanning.

MereteSteen

Statens helsetilsyn

Publisert: 20. februar 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. september 2026.